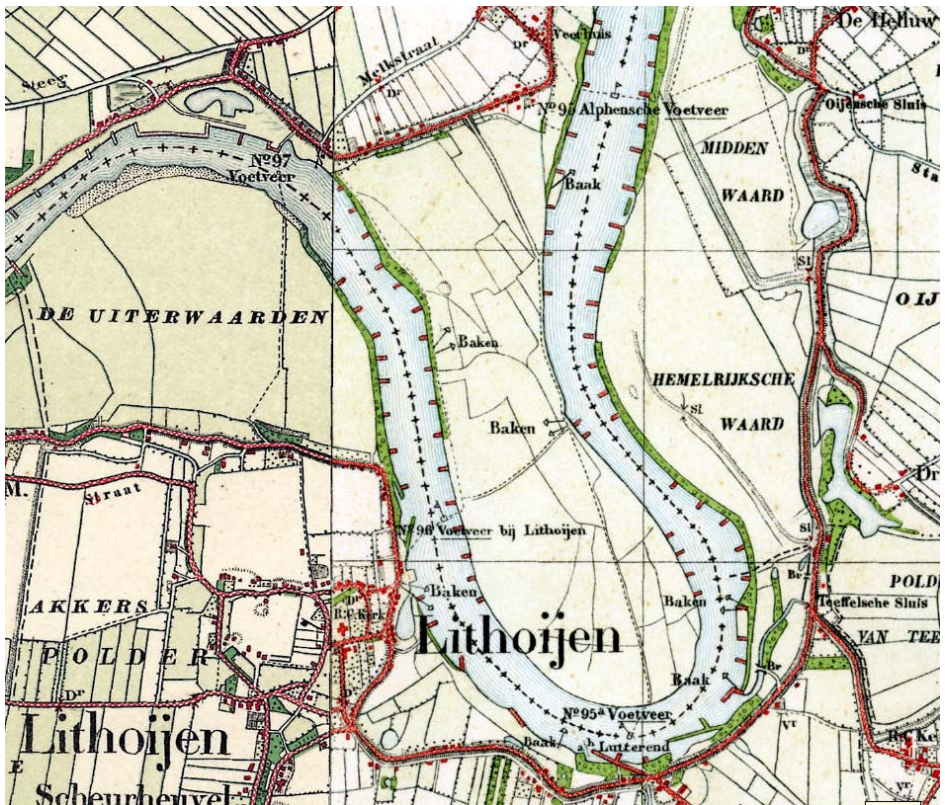

Vier veren tussen de molen en de kerk!

Maasarm in 1920 met de vier veerdiensten

Op de website topotijdreis.nl zijn van heel Nederland prachtige topografische kaarten te zien. Het is gemakkelijk om in te zoomen op onze woonplaats Alphen. Aan de linkerkant kun je dan met behulp van een schuif een reis door de tijd maken en je ziet wat er in je omgeving in de loop der jaren veranderd is.

Wie op deze manier zoekt op de kaart tussen 1910 en 1950 ontdekt vier voetveren in de afgesneden Maasbocht tussen Alphen en Lith, Lithoijen en Teeffelen. Het is wel duidelijk dat men in die periode veelvuldig naar de overzijde van de Maas ging.

De veerboot vanaf wat nu nog de loswal is naar Teeffelen, op de kaart het Alphense Voetveer genaamd, is daarvan het laatst in gebruik geweest. Het huis aan de Kerkdijk op nummer 16 diende daarbij in Alphen als veerhuis. Volgens een brief uit 1872 werd het destijds gepacht door Boeijen, die we misschien in Lithoijen moeten zoeken. In 1878 boden De Domeinen de overname van het voetveer aan aan de Gemeente, maar deze bedankte voor de eer. Later woonde in Alphen ene Robbert Derks aan het veer naar Lithoijen. Hij had daar ook een café. In december 1884 werd het latere veerhuis in Alphen nog verkocht als Bierhuis de Zwaan aan Jan Janssen, die ook schoenmaker was. Ook daarbij werd nog geen melding gemaakt van een voetveer.

In 1939 ging de exploitatie van deze veerdienst, bestaande uit één eikenhouten roeiboot, van Jan Janssen naar Coen van Wichem. Waarschijnlijk is dit voetveer in 1953 opgeheven.

Beugelen

In de laatste nieuwsbrief werd bij het stukje over de pastorie gesproken over een beugelbaan. Vanwege onduidelijkheid over de betekenis volgt hier wat meer informatie over het spel.

Beugelen is een oud spel wat van oorsprong gespeeld wordt op een lemen ondergrond van 10 x 5 meter. In de grond wordt een ijzeren beugel geplaatst op zo'n 7 meter vanaf de onderlijn. De bedoeling is om een bol van 4 kilo met een houten schopje door de beugel te spelen. In het spel zijn voor twee spelers vier bollen te spelen. Om beurten proberen de spelers hun bol door de beugel te spelen, wat twee punten oplevert. Of ze proberen 'n bol van de tegenstander aan de korte kant van het speelvlak uit de baan te slaan. Ook dit levert twee punten op. Degene die het snelst dertig punten heeft behaald is de winnaar.

Het spel kan door jong en oud gespeeld worden. Er waren tot de tweede wereldoorlog vooral in Brabant en Limburg in elk dorp wel een

of twee beugelbanen. Er bestaat nog steeds een Nederlandse Beugelbond Competitie. Het spel wordt nu vaak op een overdekte baan gespeeld.

De dokter uit Lith

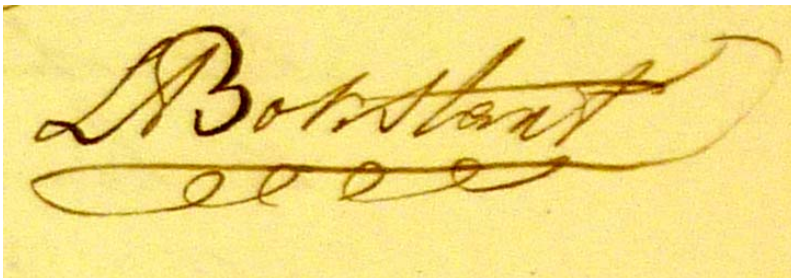
Alphen lag in een uithoek van de gemeente. Wie in de afgelopen eeuwen een beroep moest doen op de dokter, was vaak sneller in Lith of in Dreumel. Vandaar dat sommige bewoners al van oudsher klant zijn bij de dokters daar en niet bij de gemeentelijk geneesheer in Maasbommel.

In Lith was al een dokter sinds begin 1797. Deze Dr. Luca Antonius Bokstart is in 1767 in Megen geboren. Ruim veertig jaar was hij geneesheer van de gemeente Lith, maar van 1810 tot 1840 was hij bovendien burgemeester van Lith. Na 1835 werd hij ook dijkgraaf van het Hoogheemraadschap Maasland, waarvan hij toen al tien jaar griffier was.

Bij de correspondentie van de burgemeester van de gemeente Appeltern uit die tijd vonden we ook een brief die deze dokter heeft geschreven. Daarin beschrijft hij uitvoerig de toestand in de gezinnen in Alphen die hij aantrof, toen in 1831 bijna de helft van de inwoners door een ziekte werd getroffen.

“In twintig huizen vonden wij veertig zieken, welke niet alleen van de Geneeskundige zorg verstoken maar welke ook van bedden of andere behoorlijke ligging en dekzel niet voorzien waren, overigens ontbrak hen met een woord alles, hetwelk tot verkwikking der zieken en het voedsel der herstellenden kon dienen. Men hoorde ook uit aller monden eenparig de klaagstem opgaan dat zij aan alles gebrek hadden, een aardappel met wat melk was al wat de genezing der herstellenden moest voltooien. In mijne veertigjarige praktijk waar in ik zoo in mijne Provintiale kwaliteit, als particulier Geneesheer meer dan twintig epidemien behandeld heb, heb ik nimmer die armoede ontmoet die ik hier heb aangetroffen...”

Al in 1816 kreeg hij een gouden medaille omdat hij, zonder enige beloning daarvoor te genieten, een groot aantal mensen met koepokstof had ingeënt. Nog tweemaal kreeg hij een gouden medaille toegekend, bij Koninklijke besluiten van 1 januari 1818 en 13 november 1819. Bokstart maakte deel uit van de provinciale geneeskundige commissie van Noord-Brabant. Hij is op 23 oktober 1840 in Lith overleden.

A photograph of a handwritten signature in cursive script, likely belonging to Luca Antonius Bokstart. The signature is written in dark ink on a piece of aged, yellowish paper. The name 'Bokstart' is clearly legible, followed by a decorative flourish consisting of several loops.

Zoekplaatje Carnaval Mariënhof

Eind jaren zeventig was playbacken in de mode. Met carnaval werd destijds op de basisschool in het middagprogramma een door elke klas een carnavalslied geplaybackt. Aan de attributen die ze op deze foto in hun handen hebben zou het kunnen gaan om het liedje: Ik heb hele grote bloemkolen (André van Duin). Wie kan ons de namen van de kinderen vertellen?

Oplossing zoekplaatje Misdienaars?

De jongens op het zoekplaatje van januari 2017 waren geen misdienaars. Gerard Derks hielp ons uit de droom. Het is een foto van een schoolreisje van de eerste klas van de LTS in Tiel naar Appelscha in Friesland. Aan deze school was een leraar Mulder verbonden, die mogelijk op deze foto achter te zien is (met donkere bril). Rechts bovenaan naast hem staat Marcel de Bont. Rechts vooraan is Gerard Derks te vinden met naast hem Gerard Kooijmans uit Dreumel. Links vooraan een beetje verscholen is nog net Hans Driessen te zien. De rest komt niet uit Alphen. Mooie informatie, waardoor deze foto de moeite waard wordt om te bewaren. Hartelijk dank!

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in de Edohof
van 20.00 tot 22.00 uur

RegioBank NL45RBRB0918497752
KvK nr. 11069033

Ben van Dijk tel. 56 1942
Adrie van Hoogstraten tel. 56 2425
Johan de Jong tel. 56 1557

email: wham@alphenaandemaas.com
www.alphenaandemaas.com